

**KONFERENCA O PRISTOPU
K EVROPSKI UNIJI
– SRBIJA –**

**Bruselj, 9. januar 2014 (13.01)
(OR. en)**

AD 1/14

LIMITE

CONF-RS 1



PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SPLOŠNO STALIŠČE EU
Ministrsko srečanje ob začetku medvladne konference o pristopu Srbije k
Evropski uniji (Bruselj, 21. januar 2014)

UVODNA IZJAVA EU O PRISTOPNIH POGAJANJIH

1. V imenu Evropske unije danes z veseljem pozdravljam spoštovane predstavnike Srbije in jim izrekam dobrodošlico ob začetku pogajanj za pristop vaše države k Evropski uniji.
2. To je za vse nas zgodovinsko pomemben trenutek. Širitev ostaja ključna politika Evropske unije. Začetek pristopnih pogajanj ni le pomemben korak v odnosih Srbije z EU, pač pa tudi jasen dokaz, da je EU še naprej zavezana evropski perspektivi Zahodnega Balkana. Začetek pristopnih pogajanj je poleg tega dokaz, da EU izpolnjuje svoje zaveze, če so pogoji izpolnjeni. Možnosti za pristop so spodbuda za politične in gospodarske reforme, ki prispevajo k spremembam družbe in krepitvi pravne države ter ponujajo nove možnosti državljanom in podjetjem iz tistih evropskih držav, ki želijo postati del projekta vse tesnejše zveze. Krepijo tudi proces stabilnosti in sprave v regiji, kar kaže, da širitveni proces prinaša spremembe in stabilnost, to pa koristi EU in celotnemu območju.
3. Srbija je v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu že tesni partner Evropske unije. Začasni sporazum o trgovini in trgovinskih zadevah, ki je bil podpisan aprila 2008, je začel veljati 1. februarja 2010. Poleg tega je pred kratkim, 1. septembra 2013, začel veljati stabilizacijsko-pridružitveni sporazum. Pred tem je imela Komisija živahen dialog z vašimi oblastmi, da bi spremljala izvajanje načrta reform EU in ključne prednostne naloge, navedene v mnenju Komisije iz oktobra 2011 o prošnji Srbije za pristop. Sprejeti so bili pogumni ukrepi za doseg prvega sporazuma o načelih, ki urejajo normalizacijo odnosov med Srbijo in Kosovom*, in dosežen pozitiven napredek pri izvajanju njegovih glavnih elementov.

* To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/99 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

4. Na splošno sta bila naš dialog in sodelovanje v zadnjih letih zelo intenzivna. Evropska unija ugotavlja, da je Srbija dobro izvajala začasni sporazum in prispevala k nemotenemu delovanju različnih skupnih institucij. Kot smo ugotovili na prvi seji našega stabilizacijsko-pridružitvenega sveta 21. oktobra, se je z začetkom veljavnosti stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma začelo tudi novo kakovostno obdobje v dvostranskih odnosih. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum bo še dodatno okrepil že jasno vidne pozitivne učinke začasnega sporazuma, zlasti na področju trgovine. To pomeni precejšnje nove obveznosti in zaveze Srbije na področju pravice, svobode in varnosti, prostega gibanja delavcev in pravice do ustanavljanja ter prostega pretoka kapitala in storitev, ki so zdaj pogodbene narave.
5. Obe strani že lahko čutita prednosti večje kakovosti naših odnosov. Potovanje v EU je za državljane Srbije na primer lažje, odkar je leta 2009 začela veljati poenostavitev izdajanja vizumov. EU Srbiji zagotavlja tudi finančno pomoč v okviru instrumenta za predpristopno pomoč. Srbija poleg tega sodeluje v več programih EU. Naš dialog na političnem in gospodarskem področju bo sedaj še napredoval, zlasti v telesih, ustanovljenih s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom.
6. Srbija je[, kot je Svet ugotovil v svojih sklepih z dne 11. decembra 2012 ter nato 25. junija in 17. decembra 2013, ki jih je Evropski svet odobril na zasedanju 27. in 28. junija [oziroma 19. in 20. decembra] 2013,] dosegla potrebno stopnjo izpolnjevanja meril za članstvo, zlasti pri ključni prednostni nalogi sprejemanja ukrepov za vidno in trajno izboljšanje odnosov s Kosovom. Srbija v zadostni meri izpolnjuje politična merila in pogoje stabilizacijsko-pridružitvenega procesa ter je sprejela pomembne ukrepe za vzpostavitev delujočega tržnega gospodarstva. Srednjeročno bi lahko prevzela obveznosti članstva na skoraj vseh področjih pravnega reda Unije.
7. Današnji začetek pristopnih pogajanj je mejnik v razvoju naših odnosov. Vaša država je del naše skupne evropske zgodovine, dediščine, vrednot in kulture, in veselimo se nadaljnega poglobljanja naših že do sedaj tesnih vezi.

8. Pogajanja temeljijo na členu 49 Pogodbe o Evropski uniji in temu ustrezno upoštevajo vse ustrezne sklepe Sveta, zlasti sklepe Evropskega sveta, sprejete v Københavnu junija 1993, in novo soglasje o širitvi, o katerem se je Evropski svet dogovoril decembra 2006. EU opozarja, kako pomembno je usklajeno izvajanje novega soglasja o širitvi, ki temelji na utrjevanju zavez, pravičnih in strogih pogojev, boljšem komuniciranju ter sposobnosti EU za sprejem novih članic v vseh razsežnostih, pri čemer se vsaka država ocenjuje na podlagi svojih dosežkov. Verodostojna politika širitve je ključna za ohranjanje reformnega zagona v zadevnih državah in javne podpore širitvi v državah članicah. Svet je še naprej trdno odločen, da bo nadaljeval širitveni proces na podlagi dogovorjenih načel in ugotovitev.
9. Na zahtevo iz sklepov Evropskega sveta z dne 27. in 28. junija 2013, ki jih je ta potrdil na zasedanju [19. in 20. decembra 2013], je Svet 17. decembra 2013 sprejel splošni pogajalski okvir v skladu z novim soglasjem o širitvi, ki ga je Evropski svet potrdil decembra 2006, in ustaljeno prakso. Okvir vsebuje nov pristop do poglavij o sodstvu in temeljnih pravicah ter pravici, svobodi in varnosti, kot ga je predlagala Komisija, pa tudi vprašanje normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom.
10. V pogajalskem okviru, ki vam ga danes predstavljamo, so upoštevane izkušnje iz prejšnjih širitev in trenutnih pristopnih pogajanj ter razvijajoči se pravni red Unije, ustrezno pa odraža tudi lastne dosežke in posebnosti Srbije. Namen pogajanj je zagotoviti, da bo Srbija v celoti sprejela pravni red EU ter ga dosledno izvajala in uveljavljala.

11. Pogajalski okvir upošteva zlasti pridobljene izkušnje v zvezi s pogajalskimi poglavji o sodstvu in temeljnih pravicah ter pravico, svobodo in varnostjo. Obe poglavji bosta obravnavani že na začetku pogajanj, tako da bo na voljo kar največ časa za uvedbo potrebne zakonodaje in institucij ter za učinkovito doseganje rezultatov izvajanja pred zaključkom pogajanj. Poročila o pregledu, ki jih bo za ti poglavji pripravila Komisija, bodo vsebovala vsebinske smernice, vključno za naloge, obravnavane v akcijskih načrtih, ki jih bodo sprejele srbske oblasti in ki bodo predstavljala merila za odprtje poglavij. Te akcijske načrte, v katerih se določijo prednostne naloge Srbije na področju reform, bi bilo treba pripraviti v okviru preglednega postopka posvetovanja z vsemi zainteresiranimi stranmi, da se zagotovi največja podpora njihovem izvajanju.
12. V pogajalskem okviru so upoštevani tudi nadaljnja zavezanost in prizadevanja Srbije za vidno in trajno izboljšanje odnosov s Kosovom. Ta proces zagotavlja, da lahko obe napredujeta vsaka na svoji evropski poti, ne da bi se pri teh prizadevanjih medsebojno ovirali, kar bi moralo postopoma pripeljati do popolne normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom v obliki pravno zavezujočega sporazuma do konca pristopnih pogajanj s Srbijo, kar bi pomenilo, da sta obe sposobni v celoti uveljavljati svoje pravice in izpolnjevati svoje dolžnosti.
13. Pravni red med drugim vključuje cilje in načela, na katerih temelji Unija in ki so določena v Pogodbi o Evropski uniji. Pričakujemo, da boste kot bodoča država članica spoštovali vrednote, na katerih temelji Unija. Poleg tega pristop k EU pomeni tudi pravočasno in učinkovito izvajanje celotnega sklopa prava oziroma pravnega reda EU, kakršen je v trenutku pristopa. Ključnega pomena pri izpolnjevanju vseh obveznosti, izhajajočih iz članstva, je razvoj zadostne upravne in sodne usposobljenosti.

14. Kot že rečeno, bi morala biti Srbija srednjeročno sposobna prevzeti obveznosti članstva na skoraj vseh področjih pravnega reda Unije. Na poti k pristopu si mora Srbija še naprej prizadevati za uskladitev svoje zakonodaje s pravnim redom ter za zagotovitev polnega izvajanja ključnih reform in zakonodaje, zlasti na področjih pravne države, vključno z reformo sodstva in bojem proti korupciji, neodvisnostjo ključnih institucij in nadaljnjim izboljšanjem poslovnega okolja. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti pravicam ranljivih skupin, zlasti Romov, in njihovi vključitvi ter učinkovitemu izvajanju zakonodaje o zaščiti manjšin, nediskriminatorni obravnavi narodnih manjšin po vsej Srbiji in odpravljanju diskriminacije zaradi spolne usmerjenosti ali spolne identitete.
15. Svetovna gospodarska in finančna kriza je prizadela tudi Srbijo, to pa je izpostavilo medsebojno odvisnost nacionalnih gospodarstev v Uniji in zunaj nje. V zvezi s tem opozarjamo, da je pomembno spodbuditi oživitev gospodarstva in utrditi zavezo EU, da bo še naprej pomagala s priporočili in finančno pomočjo. Nadaljevanje strukturnih reform, fiskalne konsolidacije in reform, povezanih z EU, med katerimi je izvajanje strategije Evropa 2020, bi moralo pospešiti to gospodarsko oživitev in rast, povečati konkurenčnost in izboljšati gospodarsko upravljanje ter pomagati pri pripravi na nove postopke nadzora v ekonomski in monetarni uniji.
16. Tudi regionalno sodelovanje in dobrososedski odnosi ostajajo bistveni del širitvenega procesa. Srbija bi se morala prav tako še naprej konstruktivno zavzemati za vključujoče regionalno sodelovanje in krepiti odnose s sosednjimi državami. Poleg tega se bo napredek meril po prizadevanjih Srbije, da reši odprta vprašanja in vprašanja iz preteklosti v skladu z mednarodnim pravom in zadevnimi sklepi Sveta ter na podlagi načela mirnega reševanja sporov v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov, vključno s priznavanjem obvezne pristojnosti Meddržavnega sodišča, če je to potrebno, ali z arbitražnimi mehanizmi.

17. Naj opozorimo, da bo vzporedno s pristopnimi pogajanjmi Unija nadaljevala dialog s srbsko civilno družbo in sodelovala s Srbijo na kulturnem področju, kar bo prispevalo k povezovanju ljudi in zagotavljanju podpore državljanov pristopnemu procesu.
18. Če sklenemo, se bodo ob koncu procesa države članice morale same odločiti, ali so izpolnjeni pogoji za zaključek pogajanj, pri čemer bodo upoštevale razvoj pravnega reda od dneva začetka pogajanj in pripravljenost Srbije na članstvo. Pristopna pogajanja, ki jih začnemo danes, bodo zahtevna. vendar pa smo prepričani, da ste ga z odločnostjo sposobni pripeljati do uspešnega zaključka. Podpirali vas bomo pri vaših prizadevanjih in veselimo se trenutka, ko vas bomo pozdravili kot polnopravno članico Evropske unije.

POGAJALSKI OKVIR

Načela, ki urejajo pogajanja

19. Pristopna pogajanja bodo temeljila na členu 49 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in bodo temu ustrezno upoštevala vse ustrezne sklepe Evropskega sveta, zlasti novo soglasje o širitvi, o katerem se je Evropski svet dogovoril decembra 2006, in sklepe Evropskega sveta iz Københavna iz leta 1993.
20. Pogajanja bodo temeljila na lastnih dosežkih Srbije, hitrost pogajanj pa bo odvisna od njenega napredka pri izpolnjevanju pogojev za članstvo. Predsedstvo oziroma Komisija bosta Svet izčrpno obveščala, tako da bo imel nenehen nadzor nad stanjem. Unija se bo nato pravočasno odločila, ali so izpolnjeni pogoji za zaključek pogajanj; to bo storila na podlagi poročila Komisije, ki bo potrjevalo, da je Srbija izpolnila zahteve iz točke 23. Skupni cilj pogajanj je pristop. Pogajanja so že po naravi odprt proces, katerega zaključka ni mogoče zagotoviti vnaprej.

V okviru SZVP je za pregledovanje, pripravo predlogov pri pogajanjih in redno poročanje Svetu pristojna visoka predstavnica, ki pri tem tesno sodeluje z državami članicami in po potrebi s Komisijo.

21. Pogajanja se začnejo ob predpostavki, da Srbija spoštuje vrednote, na katerih temelji Unija in so zapisane v členu 2 PEU, tj. spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ter je zavezana njihovemu spodbujanju.

Pogajanja se začnejo tudi zato, ker Srbija v veliki meri izpolnjuje merila za članstvo, zlasti politična merila, določena na zasedanju Evropskega sveta v Københavnu leta 1993, in pogoje iz stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, ki jih je Svet določil leta 1997. Unija pričakuje, da si bo Srbija še naprej prizadevala za popolno spoštovanje teh meril in pogojev ter za zagotovitev polnega izvajanja ključnih reform in zakonodaje, zlasti reforme pravosodnega sistema, ter na področju boja proti korupciji in organiziranemu kriminalu, reforme javne uprave, neodvisnosti glavnih institucij, svobode medijev, preprečevanja diskriminacije in zaščite manjšin.

Unija in Srbija bosta nadaljevali intenziven politični dialog. Komisija bo še naprej pozorno spremljala napredek pri vseh merilih za članstvo, o čemer naj tudi v prihodnje redno poroča Svetu.

22. Če bo Srbija hudo in vztrajno kršila vrednote, na katerih temelji Unija, bo Komisija na lastno pobudo ali na zahtevo tretjine držav članic priporočila prekinitev pogajanj in predlagala pogoje za njihov morebitni ponovni začetek. Potem ko se bo Svet seznanil s stališči Srbije, bo s kvalificirano večino odločil o zadevnem priporočilu o prekinitvi pogajanj oziroma o pogojih za njihov ponovni začetek. Države članice bodo na medvladni konferenci ukrepale v skladu s sklepom Sveta, brez poseganja v splošno zahtevo po soglasju na medvladni konferenci. O tem bo obveščen Evropski parlament.
23. Napredovanje pogajanj bo odvisno od napredka Srbije pri pripravah na pristop v okviru ekonomske in socialne konvergence. Ta napredek se bo meril zlasti glede na naslednje zahteve:
 - københavnska merila, ki določajo naslednje zahteve za članstvo:
 - stabilnost institucij, ki zagotavljajo spoštovanje načel demokracije, pravne države, človekovih pravic ter spoštovanje in zaščito manjšin;

- delujoče tržno gospodarstvo in sposobnost soočanja s konkurenčnimi pritiski in tržnimi silami znotraj Unije;
 - sposobnost prevzema obveznosti članstva, vključno z izpolnjevanjem ciljev politične, ekonomske in monetarne unije ter upravne usposobljenosti, ki omogoča ustrezno uporabo in izvajanje pravnega reda Evropske unije;
- pogoji iz stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, ki so še naprej skupni okvir za odnose z vsemi državami Zahodnega Balkana do njihovega pristopa, zlasti zaveze Srbije k dobrim medsosedskim odnosom in pričakovano znatno prispevanje Srbije k razvoju tesnejšega regionalnega sodelovanja, v skladu s Solunsko agendo za Zahodni Balkan, sprejeto junija 2003, ter ob upoštevanju ustreznih sklepov Sveta;
- nadaljnje prizadevanje Srbije, v skladu s pogoji iz stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, za opazno in trajno izboljšanje odnosov s Kosovom^{*}. Ta proces zagotavlja, da lahko obe napredujeta vsaka na svoji evropski poti, ne da bi se pri teh prizadevanjih medsebojno ovirali, kar bi moralo postopoma pripeljati do popolne normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom v obliki pravno zavezujočega sporazuma do konca pristopnih pogajanj s Srbijo, kar bi pomenilo, da sta obe sposobni v celoti uveljavljati svoje pravice in izpolnjevati svoje dolžnosti.

Zlasti se pričakuje, da bo Srbija ves čas:

- a) v dobri veri izvajala vse sporazume, dosežene v dialogu s Kosovom;
- b) v celoti spoštovala načela vključujočega regionalnega sodelovanja;

^{*} To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/99 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

- c) z dialogom in v duhu kompromisa reševala druga nerešena vprašanja na podlagi praktičnih in trajnostnih rešitev ter s Kosovom sodelovala pri potrebnih tehničnih in pravnih vprašanjih;
- d) učinkovito sodelovala z EULEX in dejavno prispevala k polnemu in nemotenemu izvajanju njegovega mandata na Kosovem.

Vprašanje normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom bo obravnavano v poglavju 35: „Druga vprašanja“ kot posebna točka, ki bi jo bilo treba obravnavati zgodaj v postopku pristopnih pogajanj in ves čas trajanja pristopnih pogajanj, v drugih zadevnih poglavjih pa v ustrezno utemeljenih primerih, kot je določeno v spodnjem odstavku 38.

- zaveza Srbije, da bo morebitne mejne spore reševala na podlagi načela mirnega reševanja sporov v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov, po potrebi tudi s priznavanjem obvezne pristojnosti Meddržavnega sodišča ali z arbitražnimi mehanizmi;
- izpolnitev obveznosti, ki jih ima Srbija v skladu s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom, ter napredek Srbije pri obravnavi pomanjkljivosti, določenih v mnenju Komisije.

24. Zagotovljeno bi moralo biti splošno ravnovesje pri napredku pogajanj o posameznih poglavjih. Zaradi povezanosti poglavij „Sodstvo in temeljne svoboščine“ ter „Pravica, svoboda in varnost“, pa tudi vrednot, na katerih temelji Unija, in njihovega pomena za izvajanje celotnega pravnega reda Unije, bo Komisija, če bo napredek pri teh poglavjih precej manjši kot napredek v pogajanjih na splošno in potem ko bodo uporabljeni že vsi drugi ukrepi, ki so na voljo, na lastno pobudo ali na zahtevo tretjine držav članic predlagala, da se zadrži njena priporočila za začetek oziroma zaključek drugih pogajalskih poglavij ter ustrezno prilagodijo s tem povezane priprave, dokler se to neravnoesje ne odpravi. Svet bo o takem predlogu in o pogojih za odpravo sprejetih ukrepov odločal s kvalificirano večino. Države članice bodo na medvladni konferenci ukrepale v skladu s sklepom Sveta, brez poseganja v splošno zahtevo po soglasju na medvladni konferenci.
25. Postopek iz odstavka 24 se smiselno uporablja, če napredek pri normalizaciji odnosov s Kosovom, ki se obravnava v okviru poglavja 35, bistveno zaostaja za napredkom celotnih pogajanj, ker Srbija ne deluje v dobri veri, zlasti kar zadeva izvajanje sporazumov med Srbijo in Kosovom.
26. V obdobju do pristopa bo morala Srbija postopno uskladiti svoje politike do tretjih držav in svoja stališča v mednarodnih organizacijah s politikami in stališči Unije in njenih držav članic.
27. Srbija mora sprejeti rezultate vseh drugih pristopnih pogajanj, ki bodo veljali ob njenem pristopu.
28. S širitvijo naj bi se okrepil proces stalnega povezovanja, v katerega so vključene Unija in države članice. Treba si je kar najbolj prizadevati za varovanje povezanosti in učinkovitosti Unije. Pri hitrosti širitve je treba v skladu s sklepi Evropskega sveta iz decembra 2006, v katerih je poudarjeno, da je treba EU zagotoviti možnosti za nadaljevanje in poglobljanje lastnega razvoja, upoštevati sposobnost Unije, da sprejme nove članice, kar je pomemben vidik, ki je v splošnem interesu Unije in Srbije.

29. Vzporedno s pristopnimi pogajanjmi bo Unija nadaljevala dialog s srbsko civilno družbo in sodelovala s Srbijo na kulturnem področju, kar bo prispevalo k povezovanju ljudi in zagotavljanju podpore državljanov pristopnemu procesu.
30. Da bi okrepili zaupanje javnosti v proces širitve, se bodo odločitve sprejemale čim bolj javno, s čimer bo zagotovljena tudi večja preglednost. Notranja posvetovanja in razprave bodo zaupne narave, kolikor bo potrebno za zaščito procesa odločanja in v skladu z zakonodajo EU o dostopu javnosti do dokumentov na vseh področjih delovanja Unije.

Vsebina pogajanj

31. Pristop pomeni sprejetje pravic in obveznosti, ki izhajajo iz sistema Unije in njenega institucionalnega okvira, ki je znan kot pravni red (*acquis*) Unije. Srbija ga bo morala uporabljati v obliki, ki bo veljala ob njenem pristopu. Poleg prilagoditve zakonodaje pomeni pristop tudi pravočasno in učinkovito izvajanje pravnega reda, vključno z izvrševanjem. Pravni red se stalno razvija in zajema zlasti:
- vsebino, načela, vrednote in politične cilje pogodb, na katerih temelji Unija;
 - akte, ki jih institucije sprejmejo na podlagi pogodb, ter sodno prakso Sodišča Evropske unije;
- druge pravno zavezujoče ali nezavezujoče akte, ki se sprejmejo v okviru Unije, na primer medinstitucionalne sporazume, resolucije, izjave, priporočila in smernice;
- mednarodne sporazume, ki jih sklene Unija oziroma Unija skupaj z državami članicami, in sporazume, ki jih v zvezi z dejavnostmi Unije med seboj sklenejo države članice.

To smiselno velja za Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) ter za vse sprejete akte in sklenjene sporazume na podlagi ali v okviru te pogodbe, h katerim bo pristopila tudi Srbija.

Srbija bo morala pravočasno pred svojim pristopom prevesti pravni red v srbski jezik ter usposobiti zadostno število prevajalcev in tolmačev, ki so potrebni za pravilno delovanje institucij EU ob njenem pristopu.

32. Zaradi izhajajočih pravic in obveznosti, ki jih bo Srbija kot država članica morala spoštovati, prenehajo veljati vsi obstoječi dvostranski sporazumi med Srbijo in Unijo ter vsi drugi mednarodni sporazumi, ki jih je Srbija sklenila in se ne skladajo z obveznostmi članstva.
33. Ker bo Srbija sprejela pravice in obveznosti, ki izhajajo iz pravnega reda, bodo morda potrebne posebne prilagoditve pravnega reda, kar lahko izjemoma povzroči uvedbo prehodnih ukrepov, ki jih je treba opredeliti med pristopnimi pogajanjmi. Določbe stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma, ki odstopajo od pravnega reda Unije, se ne morejo šteti kot precedensi v pristopnih pogajanjih.

Potrebne posebne prilagoditve pravnega reda bodo dogovorjene na podlagi načel, meril in parametrov, ki jih vsebuje ta pravni red in jih uporabljajo države članice ob njegovem sprejetju, ter ob upoštevanju posebnosti Srbije.

Unija lahko odobri zahteve Srbije za prehodne ukrepe, če so omejeni časovno in po obsegu ter če jim je priložen načrt z natančno določenimi fazami za uveljavitev pravnega reda. Za področja, vezana na širitev notranjega trga, se morajo regulacijski ukrepi izvesti hitro, prehodna obdobja pa morajo biti kratka in maloštevilna; kjer so potrebne znatne prilagoditve, ki zahtevajo precejšnje napore ter velike finančne stroške, se lahko predvidijo primerne prehodne ureditve, kot del tekočega, podrobnega in proračunskega načrta za uskladitev. V nobenem primeru pa prehodne ureditve ne smejo spreminjati pravil ali politik Unije, motiti njihovega pravilnega delovanja ali povzročiti znatnega izkrivljanja konkurence. Pri tem je treba upoštevati interese Unije in Srbije. Prehodni ukrepi in posebne ureditve, zlasti zaščitne klavzule, se lahko v skladu z drugo alineo odstavka 23 sklepov Evropskega sveta z dne 16. in 17. decembra 2004 sprejmejo tudi v interesu Unije.

34. Med pristopnimi pogajanjmi ne bo treba doreči podrobnosti tehničnih prilagoditev pravnega reda. Pripravljene bodo v sodelovanju s Srbijo, institucije Unije pa jih bodo pravočasno sprejele, tako da bodo začele veljati na dan pristopa.
35. Srbija bo kot država članica z odstopanjem sodelovala v ekonomski in monetarni uniji od svojega pristopa in bo evro kot svojo nacionalno valuto sprejela po ustreznem sklepu Sveta na podlagi ocene o njenem izpolnjevanju potrebnih pogojev. Preostali pravni red na tem področju se po pristopu uporablja v celoti.
36. V zvezi z območjem svobode, pravice in varnosti članstvo v Evropski uniji pomeni, da Srbija ob pristopu popolnoma sprejme celotni pravni red Unije na tem področju, vključno s schengenskim pravnim redom. Vendar bo ta del pravnega reda za Srbijo veljal šele po sprejetju sklepa Sveta o odpravi kontrole oseb na notranjih mejah na podlagi schengenske evalvacije o pripravljenosti Srbije, ki se uporablja v takem primeru, ter ob upoštevanju poročila Komisije, v katerem bo potrjeno, da Srbija še naprej izpolnjuje zaveze, ki se nanašajo na schengenski pravni red in jih je sprejela v pristopnih pogajanjih.

37. Srbija mora na vseh področjih pravnega reda zagotoviti zadostno okrepitev institucij, sposobnosti upravljanja ter upravnega in pravosodnega sistema, da bi lahko učinkovito izvajala pravni red oziroma da bi ga bila sposobna izvajati že pred pristopom. S splošnega vidika je za to potrebna dobro delujoča in stabilna javna uprava, ki temelji na učinkovitih in nepristranskih javnih storitvah, pa tudi neodvisen in učinkovit pravosodni sistem. Še posebno pa bodo za to potrebne zmogljivosti in strukture za dobro upravljanje sredstev EU in učinkovit nadzor nad njimi v skladu s pravnim redom. EU bo Srbiji zagotovila tehnično pomoč za izboljšanje njenih institucij, vodstvenih in izvršilnih zmogljivosti ter upravnega in pravosodnega sistema, tudi za preprečevanje korupcije in organiziranega kriminala ter za uskladitev s pravnim redom EU na tem področju, in v ta namen v celoti izkoristila razpoložljiva predpristopna sredstva.
38. Srbija mora na vseh področjih pravnega reda Unije zagotoviti, da njeno stališče o statusu Kosova ne predstavlja ovir oziroma ne vpliva na njeno izvajanje pravnega reda Unije. Morebitne ovire bodo obravnavane med pogajanj v okviru poglavja pravnega reda Unije, ki ga zadevajo. Srbija bo kot del prizadevanj za uskladitev s pravnim redom Unije zlasti zagotovila, da sprejeta zakonodaja, vključno z njenim geografskim področjem uporabe, ne bo ovirala popolne normalizacije odnosov s Kosovom.

Pogajalski postopki

39. Vsebina pogajanj bo obravnavana na medvladni konferenci, na kateri bodo sodelovale vse države članice na eni strani ter Srbija na drugi.
40. Komisija bo izvedla formalni postopek pregleda pravnega reda Unije, da bi ga pojasnila srbskim oblastem, ocenila stanje pripravljenosti Srbije za začetek pogajanj na posebnih področjih ter pridobila predhodne informacije o vprašanjih, ki se bodo najverjetneje pojavila med pogajanj.

41. Pravni red bo zaradi pregleda usklajenosti zakonodaje in kasnejših pogajanj razdeljen na vrsto poglavij, od katerih vsako obravnava posebno področje politike. Seznam teh poglavij je v prilogi. Kakršno koli mnenje, ki ga o določenem poglavju pogajanj izrazita Srbija ali EU, v ničemer ne vpliva na stališče, ki ga lahko zavzameta o drugih poglavjih. Področja politike, na katerih si mora Srbija še posebno intenzivno prizadevati za uskladitev zakonodaje s pravnim redom ter za njegovo izvajanje in uveljavljanje, bodo obravnavana v začetni fazi pristopnih pogajanj. Ravno tako se tudi dogovori, ki so bili doseženi med pogajanj o posebnih poglavjih, tudi delni, ne morejo upoštevati kot dokončni, dokler ni dosežen splošni dogovor o vseh poglavjih.
42. Svet bo na podlagi mnenja Komisije o prošnji Srbije za članstvo, kasnejših poročil o napredku in zlasti podatkov, ki jih bo Komisija pridobila med pregledom usklajenosti zakonodaje, soglasno na predlog Komisije določil merila za začasno zaprtje in, po potrebi, odprtje posameznega poglavja. Za poglavji "Sodstvo in temeljne svoboščine" ter "Pravica, svoboda in varnost" bodo po enakem postopku določena tudi vmesna merila. Unija bo ta merila sporočila Srbiji. Natančna merila se bodo – odvisno od poglavja – nanašala zlasti na uskladitev zakonodaje s pravnim redom Unije in na zadovoljive rezultate pri izvajanju ključnih elementov pravnega reda Unije, ki bodo potrjevali obstoj ustrezne upravne in pravosodne usposobljenosti. Po potrebi bodo merila vključevala tudi izpolnjevanje obveznosti v skladu s stabilizacijsko-pridružitvenim sporazumom, zlasti tistih, ki odražajo zahteve v okviru pravnega reda Unije.

43. Zaradi izzivov in dolgoročnejšega značaja reform bi bilo treba poglavji "Sodstvo in temeljne pravice" ter "Pravica, svoboda in varnost" obravnavati že kmalu po začetku pogajanj, tako da bo na voljo čim več časa za uvedbo potrebne zakonodaje in institucij ter za doseganje trdnih rezultatov pri njihovem izvajanju pred zaključkom pogajanj. Začela se bodo na podlagi akcijskih načrtov, ki jih bodo sprejele srbske oblasti. Poročila o pregledu, ki jih bo za ti poglavji pripravila Komisija, bodo vsebovala vsebinske smernice za naloge, ki naj bi bile obravnavane v akcijskih načrtih, potrebnih za odprtje poglavij. Svet in Komisija lahko zaradi posebnih okoliščin, ki se bodo morda pojavile med postopkom pregleda, v skladu s svojo vlogo določita, da bi morali akcijski načrti vsebovati merila za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti v določenem roku, po potrebi tudi nemudoma. Ko bo Svet na podlagi poročila Komisije ugotovil, da so merila za začetek pogajanj izpolnjena, bo sklenil, da se poglavji odpreta, in določil vmesna merila v začetnih stališčih EU. Ta vmesna merila bodo po potrebi posebej usmerjena v sprejetje zakonodaje ter vzpostavitev in krepitev upravnih struktur ter v doseganje vmesnih rezultatov in bodo tesno povezana z ukrepi in mejniki pri izvajanju akcijskih načrtov. Nato bo Svet v vmesnem stališču določil merila za zaprtje poglavij, ki bodo zahtevala trdne rezultate izvajanja reform.
44. Komisija bo Svet ustrezno obveščala ter mu dvakrat letno poročala o napredku pogajanj v poglavjih "Sodstvo in temeljne pravice" ter "Pravica, svoboda in varnost". Kadar se med pogajanjmi o teh poglavjih pojavijo problemi, lahko Komisija med celotnim postopkom po potrebi predlaga posodobljena merila, vključno z novimi in spremenjenimi akcijskimi načrti oziroma drugimi korektivnimi ukrepi. Pri tem je mogoče kateri koli ukrep za prilagoditev predpristopne pomoči sprejeti le v skladu z veljavnimi pravili in postopki.

45. Kar zadeva vprašanje normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom, ki naj bi bilo kot posebna točka obravnavano v poglavju 35 „Druga vprašanja“, se bodo smiselno uporabljali podobni postopki iz odstavkov 42, 43 in 44, s posebnim poudarkom na določitvi in posodobitvi vmesnih meril, pri čemer se bo upoštevalo tudi dogajanje na področju normalizacije teh odnosov.
46. Komisija in visoka predstavnica bosta pozorno in redno spremljali prizadevanja Srbije za normalizacijo odnosov s Kosovom in o tej zadevi, ki sodi v poglavje 35, in Svetu ustrezno poročali vsaj dvakrat na leto.
47. Če bodo pogajanja dolgotrajna ali če bo katero od poglavij znova obravnavano kasneje, da bi vanj vključili nove elemente, na primer nov pravni red, se lahko obstoječa merila posodobijo.
48. Srbija bo morala predstaviti stališče o pravnem redu ter poročati o napredku pri izpolnjevanju meril, za kar bo morala po potrebi zagotoviti tudi zanesljive in primerljive statistične podatke o izvajanju reform. Hitrost pogajanj bo odvisna od pravilnega prenosa in, kjer bo ustrezno, izvajanja pravnega reda s strani Srbije, vključno z njegovo učinkovito uporabo v praksi v okviru ustreznih upravnih in pravosodnih struktur.

49. Komisija bo v ta namen pozorno spremljala napredek Srbije na vseh področjih in pri tem uporabila vse instrumente, ki jih ima na razpolago, vključno s pregledi na kraju samem, ki jih opravijo strokovnjaki na pobudo Komisije ali v njenem imenu, ter dialogom na podlagi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma. Komisija bo med pogajanja in zlasti ob predložitvi osnutkov skupnih stališč EU Svet redno obveščala o napredku Srbije na posameznih področjih. Svet bo to oceno upošteval pri odločanju o naslednjih korakih v zvezi s pogajanja o zadevnem poglavju. Poleg informacij, ki jih lahko EU zahteva za pogajanja o posameznem poglavju in ki jih mora Srbija priskrbeti konferenci, bo morala Srbija tudi po začasnem zaprtju poglavja še naprej redno pripravljati podrobne pisne informacije o napredku pri usklajevanju s pravnim redom Unije in pri njegovem izvajanju. Pri začasno zaprtih poglavjih lahko Komisija priporoči ponovno odprtje pogajanj o njih, zlasti če Srbiji ne bi uspelo izpolniti pomembnih meril ali obveznosti.

POSTOPEK POGAJANJ IN NJIHOVA ORGANIZACIJA

1. Predsedstvo

Glede na prakso pri dvostranskih pogajanjih med dvema delegacijama, od katerih ima vsaka svojega vodjo, se predsednik konference običajno ne izvoli.

Praktične naloge v zvezi s predsedovanjem sestankom bo opravljal vodja delegacije Unije v svoji vlogi vodje delegacije gostiteljice.

2. Pogostnost sestankov na ravni ministrov in namestnikov – ustanavljanje delovnih skupin

Predvideno je, da je na ravni ministrov in namestnikov v šestih mesecih vsaj en sestanek, pri tem pa se razume, da se pogostnost po potrebi lahko prilagodi.

Pogajanja bodo ostala osredotočena na ravni ministrov in namestnikov. Ustanavljanje delovnih skupin bi moralo biti predvideno le za izpolnjevanje objektivnih zahtev pogajanj. Vse takšne delovne skupine bodo delovale pod vodstvom namestnikov na podlagi nedvoumnih pooblastil in obveznosti ter po natančno določenem časovnem razporedu.

3. Kraj sestankov

Sestanki bodo v Bruslju, aprila, junija in oktobra pa bodo ministrski sestanki v Luxembourg.

4. Organizacija

(a) Sekretariat

Tajniške storitve za konferenco opravlja pod vodstvom generalnega sekretarja Sveta Evropske unije ali njegovega predstavnika skupina uradnikov generalnega sekretariata Sveta ter uradnikov, ki jih imenuje delegacija Srbije.

(b) Operativni stroški konference

Potne stroške in dnevnice, pa tudi plače osebja, ki je na razpolago sekretariatu, krije vsaka stran zase.

Operativni stroški konference (najemnine, pisarniško pohištvo in oprema, telekomunikacije, tolmačenje, prevajanje, pomožno osebje, zaposleno za potrebe konference itd.) se krijejo s predujmi Sveta Evropske unije.

Ti stroški se v proračun Sveta vnesejo pod posebno proračunsko postavko.

Generalni sekretariat Sveta bo v zvezi z operativnimi stroški, če je to primerno, konferenci predložil letno poročilo o finančnem poslovanju. Ti stroški se med udeležence razdelijo v skladu s sporazumno dogovorjenimi postopki.

(c) Priprava gradiva za sestanke

Brez poseganja v druge posebne dokumente, za pripravo katerih se lahko zaprosi sekretariat, so bile sprejete naslednje ureditve, pri čemer se razume, da se po potrebi in glede na izkušnje lahko spremenijo.

(d) Ministrski sestanki

Po vsakem sestanku se pripravi povzetek sklepov, ki jih na podlagi osnutka sekretariata dokončno oblikujejo namestniki, nato pa se na naslednjem ministrskem sestanku predložijo v uradno odobritev.

(e) Sestanki na ravni namestnikov

- Po vsakem srečanju se pripravi povzetek sklepov.
- Po potrebi se na podlagi osnutkov sekretariata konference pripravijo poročila, ki se predložijo na ministrskih sestankih.

(f) Delovne skupine

- Na podlagi osnutkov, ki jih pripravi sekretariat konference, se pripravijo poročila za namestnike.

PREDHODNI OKVIRNI SEZNAM NASLOVOV POGLAVIJ

(Opomba: ta seznam v ničemer ne posega v sklepe, ki se sprejmejo v ustrezni fazi pogajanj o vrstnem redu, v katerem se bodo zadeve obravnavale.)

1. Prosti pretok blaga
2. Prosto gibanje delavcev
3. Pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev
4. Prosti pretok kapitala
5. Javna naročila
6. Pravo družb
7. Pravo intelektualne lastnine
8. Politika konkurence
9. Finančne storitve
10. Informacijska družba in mediji
11. Kmetijstvo in razvoj podeželja
12. Varnost živil, veterinarska in fitosanitarna politika
13. Ribišтво
14. Prometna politika
15. Energetika
16. Obdavčitev
17. Ekonomska in monetarna politika
18. Statistika
19. Socialna politika in zaposlovanje
20. Podjetniška in industrijska politika
21. Vseevropska omrežja
22. Regionalna politika in usklajevanje strukturnih instrumentov

23. Pravosodje in temeljne pravice
 24. Pravica, svoboda in varnost
 25. Znanost in raziskave
 26. Izobraževanje in kultura
 27. Okolje in podnebne spremembe
 28. Varstvo potrošnikov in varovanje zdravja
 29. Carinska unija
 30. Zunanji odnosi
 31. Zunanja, varnostna in obrambna politika
 32. Finančni nadzor
 33. Finančne in proračunske določbe
 34. Institucije
 35. Druge zadeve
-